

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 Rs 220089 24 Rev 2
Sarajevo, 07.11.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Senada Mulabdića, kao predsjednika vijeća, Gorana Nezirovića i Sanje Jaramaz-Dedić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice L.O. iz M., ul. ..., koju zastupa punomoćnik Milenko Krčum, advokat iz Mostara, protiv tuženih: 1. JU Dom zdravlja Stari grad Mostar, ul. Osmana Džikića broj 6, i 2. E.K., direktora JU Dom zdravlja Stari grad Mostar, koje zastupaju punomoćnici Semir Guzin i Miro Kebo, advokati iz Mostara, radi diskriminacije pri zapošljavanju, vrijednost spora 8.550,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog JU Dom zdravlja Stari grad Mostar (u daljem tekstu: prvotuženi) protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 220089 24 Rsž 2 od 30.04.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.11.2024. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija se djelimično usvaja i drugostepena presuda preinačava tako što se odbijaju tužbeni zahtjevi navedeni pod tačkama b) i c) stava prvog izreke drugostepene presude, kao i u pogledu odluke o troškovima postupka iz stava trećeg izreke drugostepene presude tako što se nalaže prvotuženom da tužiteljici, umjesto iznosa od 3.300,00 KM, nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.343,00 KM, u roku od 15 dana od dana prijema prepisa ove presude.

U preostalom dijelu, u pogledu odluke o tužbenim zahtjevima iz tački a) i d) stava prvog izreke drugostepene presude, revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 220089 22 Rs 2 od 29.01.2024. godine odlučeno je kako slijedi:

„I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

- a. “Utvrdjuje se da je prvotuženi povrijedio tužiteljino pravo na jednako postupanje - diskriminirao tužiteljicu u provedbi natječaja objavljenog 28.02.2020. godine u Službenim novinama Federacije BiH i Dnevnom avazu, na način da je favorizirao drugotuženog kao kandidata u natječaju, koji je bio favorit Stranke demokratske akcije, imenujući ga unatoč činjenici da drugotuženi nije ispunjavao ni formalne uvjete natječaja, a zatim tužiteljici dostavio nepotpunu odluku o izboru tog kandidata u kojoj nije data jasna pouka o pravnom lijeku kojem se tijelu podnosi prigovor, te je u ponovljenom natječaju neopravdano tužiteljicu eliminirao iz daljnjeg postupka, a zatim joj u tom

- ponovljenom natječaju uskratio pravo na pravni lijek na način da joj nije blagovremeno dostavio odluku o imenovanju s poukom o pravnom lijeku.
- b. "Poništava se cjelokupni postupak po natječaju za izbor i imenovanje direktora prvotuženog objavljen 04.09.2020. godine u dnevnom listu „Oslobođenje“ i poništava se odluka prvotuženog broj 947/20, od 28.08.2020. godine o poništenju natječaja za izbor i imenovanje direktora JU Dom zdravlja Stari grad Mostar";
 - c. ' Nalaže se prvotuženom da izvrši izbor između kandidata u natječaju objavljenom 28.02.2020. godine u Sl. Novinama Federacije BiH i „Dnevnom avazu“ u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe. Žalba ne odlaže izvršenje naloga o izboru i imenovanju kandidata.
 - d. Dužni su tuženici solidarno nadoknaditi tužiteljici nematerijalnu štetu zbog povrede njenih osobnih prava da ne bude diskriminirana i duševnih boli izazvanih diskriminacijom u iznosu od 8.500,00 KM u roku od 15 dana.
 - e. Dužni su tuženici solidarno nadoknaditi tužiteljici parnične troškove po određenju suda."
- II. Dužna je tužiteljica naknaditi tuženima troškove parničnog postupka u iznosu od 1.452,00 KM."

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 Rs 220089 24 Rsž 2 od 30.04.2024. godine odlučeno je kako slijedi:

„Žalba tužiteljice djelomično se uvažava i prvostepena presuda preinačava u odnosu na prvotuženog tako da:

- a. Utvrđuje se da je prvotuženi povrijedio pravo tužiteljice na jednako postupanje - diskriminirao tužiteljicu u provođenju konkursa objavljenog 28. 2. 2020. godine u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Dnevnom avazu“, na način da je favorizovao drugotuženog kao kandidata na konkursu, koji je bio favorit Stranke demokratske akcije, imenujući ga unatoč činjenici da drugotuženi nije ispunjavao ni formalne uslove konkursa;
- b. Poništavaju se cjelokupan postupak po konkursu za izbor i imenovanje direktora prvotuženog objavljen 4. 9. 2020. godine u dnevnom listu „Oslobođenje“ i odluka prvotuženog broj 947/20, od 28. 8. 2020. godine o poništenju konkursa za izbor i imenovanje direktora JU Dom zdravlja Stari grad Mostar;
- c. Nalaže se prvotuženom da izvrši izbor između kandidata u konkursu objavljenom 28. 2. 2020. godine u „Službenim novinama Federacije BiH“ i „Dnevnom avazu“, u roku od 15 dana i sa pravnom poukom da žalba ne odlaže izvršenje naloga o izboru i imenovanju kandidata;
- d. Dužan je tuženi Dom zdravlja da tužiteljici nadoknadi nematerijalnu štetu zbog povrede njenih ličnih prava da ne bude diskriminirana i duševnih boli izazvanih diskriminacijom u iznosu od 6.000,00 KM.

U ostalom dijelu žalba tužiteljice odbija se kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

Preinačava se odluka o parničnim troškovima na način da je tužiteljica dužna nadoknaditi tuženom E.K. troškove postupka u iznosu od 1.943,00 KM, a tuženi Dom

zdravlja dužan je da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.300,00 KM, sve u roku od 15 dana.“

Protiv drugostepene presude, u dijelu kojim je djelimično usvojen tužbeni zahtjev, pozivom na odredbu člana 237. stav 3. Zakona o parničnom postupku, reviziju je blagovremeno izjavio prvotuženi i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji i drugostepena presuda preinači tako da se žalba tužiteljice odbije i prvostepena presuda potvrdi, uz obavezivanje tužiteljice na naknadu troškova nastalih u povodu revizije, ili pobijana presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

U podnesenom odgovoru na reviziju tužiteljica je osporila osnovanost revizijskih prigovora i predložila da se revizija odbije.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanih odredbom člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP) ovaj sud je odlučio:

Revizija nije osnovana.

U skladu sa odredbom člana 13. stav 2. Zakona o zabrani diskriminacije BiH² (u daljem tekstu ZZD BiH) revizija u antidiskriminacijskim postupcima je uvijek dozvoljena, pa je prvotuženi dozvoljenost svoje revizije nepotrebno zasnovao na odredbama člana 237. stav 3. do 5. ZPP.

U postupku koji je prethodio reviziji utvrđeno je slijedeće činjenično stanje:

Dana 28.02.2020. godine prvotuženi je raspisao javni konkurs za izbor direktora. U vrijeme raspisivanja javnog konkursa drugotuženi E.K. je bio vršilac dužnosti direktora prvotuženog. U tekstu javnog konkursa su navedeni opšti i posebni uslovi koje prijavljeni kandidat treba da ispunjava, a kao poseban uslov, između ostalih, navedeno je i posjedovanje znanja o zdravstvenom menadžmentu koje se dokazuje certifikatom o obavljenoj edukaciji iz zdravstvenog menadžmenta, odnosno završenoj specijalizaciji iz zdravstvenog menadžmenta ili završenom postdiplomskom studiju iz zdravstvenog menadžmenta.

Na navedeni javni konkurs prijavili su se, između ostalih, tužiteljica i drugotuženi.

Drugotuženi je uz prijavu dostavio certifikat o završenoj kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji iz oblasti menadžmenta zdravstva, srednjeg i naprednog nivoa, koji je izdao Internacionalni univerzitet u Goraždu dana 01.09.2017. godine.

Kandidati A.V. i E.Č. tokom konkursne procedure nisu pristupili na intervju, pa je komisija za provođenje konkursa za izbor i imenovanje direktora utvrdila rang listu, prema kojoj je drugotuženi bio rangiran na prvo mjesto, a tužiteljica na drugo mjesto.

Prvotuženi je dana 29.04.2020. godine donio odluku br. 428/20 o konačnom imenovanju kojom je na radno mjesto direktora imenovan drugotuženi, o čemu je tužiteljica obaviještena dopisom predsjednika Upravnog odbora prvotuženog od 30.04.2020. godine.

Tužiteljica je Upravnom odboru prvotuženog podnijela prigovor protiv odluke o konačnom imenovanju, koji je zaključkom Upravnog odbora od 04.05. odbačen zbog

¹ „Službene novine F BiH“ broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“ broj: 59/09 i 66/16

nenadležnosti uz obrazloženje da se prigovor podnosi u skladu sa odredbama Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima i da u skladu sa tim odredbama upravni odbor nije nadležan za rješavanje o prigovorima.

Dopisom od 04.06.2020. godine Federalno ministarstvo zdravstva je obavijestilo punomoćnika tužiteljice da Internacionalni univerzitet u Goraždu nije ovlašten za provođenje edukacije iz oblasti zdravstvenog menadžmenta.

Prvotuženi je dana 28.08.2020. godine donio odluku br. 945/20 kojom je drugotuženog razriješio sa mjesta direktora budući da je u konkursnoj proceduri dostavio certifikat ustanove koja je nenadležna za provođenje edukacije iz oblasti zdravstvenog menadžmenta. Odlukom br. 947/20 od 28.08.2020. godine prvotuženi je poništio konkurs za izbor i imenovanje direktora od 28.02.2020. godine jer isti nije usklađen s provedbenim zakonskim propisima koji regulišu izbor direktora, te je dana 01.09.2020. godine donio odluku br. 961/20 o raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje direktora.

Drugotuženi je, prema uvjerenju Univerziteta u Travniku, Fakultet za menadžment i poslovnu dokumentaciju, stekao dana 22.07.2020. godine zvanje magistra ekonomije iz oblasti zdravstvenog menadžmenta. Nakon dobijanja saglasnosti od nadležnog ministarstva, prvotuženi je dana 09.11.2020. godine donio odluku br. 1237/20 kojom je drugotuženi imenovan za direktora na mandatni period od četiri godine počev od 10.11.2020. godine.

U iznesenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji prvostepeni sud je odbio tužbene zahtjeve na osnovu zaključaka da uslovi rada i rukovođenja kod prvotuženog te postupak provođenja konkursa ili zapošljavanja radnika mogu predstavljati nepravilan ili nezakonit rad, ali ne nužno i istovremeno i diskriminaciju, odnosno da prilikom raspisivanja konkursa nije bilo propusta i nezakonitih postupanja koje bi imale za posljedicu diskriminaciju tužiteljice u odnosu na ostale učesnike konkursa, bilo po polnoj bilo po stranačkoj pripadnosti.

Drugostepeni sud, je na osnovu održane rasprave u smislu odredbe člana 217. stav 2. ZPP, naprijed utvrđeno činjenično stanje upotpunio slijedećim činjeničnim utvrđenjima: U vrijeme prijave na konkurs drugotužitelj je bio član Stranke demokratske akcije (SDA), dok tužiteljica nije član niti jedne političke stranke u Bosni i Hercegovini. Političku vlast u gradu Mostaru dijele SDA i Hrvatska demokratska zajednica (HDZ). Prema tački III Koalicionog sporazuma političke stranke dogovaraju raspodjelu pozicija, koje obuhvataju i rukovodeće pozicije u upravnim i nadzornim odborima u institucijama i tijelima. Prvotuženi je javna ustanova koju osniva kantonalna vlast, u kojoj direktora imenuje i razrješava upravno vijeće (član 28. Statuta prvotuženog). Rukovodeću poziciju u Gradskom odboru SDA Mostar obavlja S.M., sa kojim drugotuženi održava komunikaciju.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, suprotno stavu prvostepenog suda, drugostepeni sud je utvrdio postojanje diskriminatornog postupanja prvotuženog na osnovu slijedećih zaključaka:

- da među građanima Bosne i Hercegovine postoji uvriježeno mišljenje da se zapošljavanje na rukovodeće pozicije može ostvariti samo putem uticaja političkih stranaka i da takvo mišljenje ima činjeničnu osnovu u javnim istupima političara nakon okončanih političkih izbora u Bosni i Hercegovini;

- da je prvotuženi pri izboru kandidata na prvom konkursu ne samo uzeo u razmatranje prijavu drugotuženog, iako ovaj uz prijavu nije dostavio potpunu dokumentaciju, već ga je i imenovao za direktora po tom konkursu;
- da postupanje prvotuženog nakon podnošenja tužbe od 29.05.2020. godine, kojom je traženo poništenje odluke o izboru drugotuženog, ukazuje da drugotuženi jeste bio favorizovan kandidat u odnosu na tužiteljicu i da je prvotuženi imao namjeru da upravo njega izabere za direktora bez obzira na rezultate konkursa, jer umjesto da samo poništi odluku o izboru direktora prvotuženi pribjegava poništenju cjelokupnog konkursa;
- da prvotuženi nije u svojoj odluci br. 945/20 od 28.08.2020. godine naveo u čemu se ogleda „neusklađenost s provedbenim propisima kojima se reguliraju uvjeti za izbor direktora“, pa je takva odluka nezakonita jer je suprotna odredbi člana 33. stav 2. Statuta prvotuženog, na koji način je prvotuženi omogućio drugotužitelju da u ponovnoj konkursnoj proceduri dostavi potpunu dokumentaciju;
- da je na osnovu svega navedenog tužiteljica dokazala sa stepenom vjerovatnoće da je u spornoj konkursnoj proceduri diskriminisana po osnovu političke pripadnosti odnosno političkog uvjerenja, a da prvotuženi tokom postupka nije sa stepenom sigurnosti dokazao da nije došlo do diskriminacije (član 2. stav 1. u vezi sa članom 15. stav 1. ZZD BiH).

Neprihvatljiv je revizijski prigovor prvotuženog da je drugostepena presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članovima 191. stav 4. i 8. ZPP.

Suprotno prigovoru prvotuženog, pravilnost pobijane presude može se ispitati jer ista sadrži činjenične i pravne razloge odlučne za ovaj spor, koji su jasni, razumljivi i nisu kontradiktorni sa sadržajem izvedenih dokaza, tako da obrazloženje drugostepene presude odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP.

Neosnovan je revizijski navod prvotuženog da je drugostepeni sud povrijedio načelo slobodne ocjene dokaza iz člana 8. ZPP, zasnivajući taj navod na tvrdnji da sud nije ovlašten ocjenjivati iskaze na način kako je to učinio drugostepeni sud (ocjena reakcija svjedoka i njihovog ponašanja na raspravi tokom davanja iskaza).

Načelo slobodne ocjene dokaza podrazumijeva da iskaze stranaka ili svjedoka sud mora ocijeniti ne samo sa stanovišta zakona logike nego i psihologije, na osnovu pravila opšteg ljudskog iskustva, primjenjujući načelo neposrednosti koje omogućuje sudu utvrđivanje činjeničnog stanja.

Drugostepeni sud je u razlozima presude obrazložio čime se rukovodio kada nije prihvatio kao istinite i uvjerljive iskaze drugotuženog i svjedoka I.S., M.Š. i S.M.. Istina je da je drugostepeni sud svoju ocjenu istinitosti iskaza drugotuženog zasnovao djelimično i na svom subjektivnom doživljaju u pogledu uvjerljivosti iskaza koji se zasniva i na neverbalnom ponašanju drugotuženog prilikom saslušanja u svojstvu parnične stranke (oboren pogled, duže pauze prije davanja odgovora na bitna pitanja). Međutim, ovako postupanje drugostepenog suda ne čini ocjenu dokaza u konkretnom slučaju arbitrarnom i proizvoljnom, jer je ocjenu uvjerljivosti iskaza drugotuženog, kao i iskaza saslušanih svjedoka, izvršio sa stanovišta logike, psihologije i životnog iskustva, za koju ocjenu su dati zadovoljavajući razlozi. Drugostepeni sud je u

obrazloženju svoje presude opisao pojedinačnu ocjenu dokaza, doveo svaki ocijenjeni dokaz u vezu sa drugim dokazima i izveo zaključak o stepenu dokazanosti odlučnih činjenica.

Nije ostvaren ni revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Neosnovano prvotuženi prigovara u reviziji da je drugostepeni sud pogrešno zaključio da je tužiteljica tokom postupka učinila vjerovatnim da je diskriminisana na osnovu političkog uvjerenja (političke stranačke pripadnosti) i da je taj zaključak zasnovan na pogrešnoj hipotezi o općepoznatim činjenicama, odnosno da su tvrdnje i argumenti tužbe plod paušalnih i ničim dokazanih pretpostavki tužiteljice.

Kada lice ili grupa lica u svim postupcima predviđenim ovim zakonom, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani (član 15. stav 1 ZZD BiH).

Ako radnik odnosno lice koje traži zaposlenje u slučaju spora iznosi činjenice koje opravdavaju sumnju da je poslodavac postupio suprotno odredbama ovog zakona o zabrani diskriminacije, na poslodavcu je teret dokazivanja da nije bilo diskriminacije, odnosno da postojeća razlika nije usmjerena na diskriminaciju već da ima svoje objektivno opravdanje (član 12. stav 3. Zakona o radu F BiH³).

Standard vjerovatnosti koji je potrebno dokazati mora se interpretirati u smislu evropskih direktiva kao tzv. prima facie dokaz. To znači da osoba koja se na diskriminaciju poziva mora dokazati da je došlo do njenog stavljanja u nepovoljniji položaj po nekom zabranjenom osnovu, te da bi to bilo moguće po redovnim pravilima iskustva i na temelju indicija u konkretnom slučaju. Prima facie dokaz ukazuje na postojanje mogućnosti da se određene činjenice ili tvrdnje smatraju postojećim, uz mogućnost dokazivanja da takve činjenice ili tvrdnje ne postoje. U praksi Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine stepen vjerovatnosti da je došlo do diskriminacije, koga ima u vidu odredba člana 15. stav 1. ZZD BiH, je pretežna vjerovatnoća, koja postoji kada se zaključak o postojanju diskriminacije čini izglednijim od zaključka da diskriminacije nije bilo, a ti izgledi se zasnivaju na dokazima na kojima se zasniva tvrdnja da je došlo do diskriminacije (na podnosiocu tužbe je teret da sa stepenom pretežne vjerovatnoće dokaže činjenice na osnovu kojih bi sud mogao zaključiti da ga je tuženi nejednako tretirao na nekoj zabranjenoj osnovi).

Suprotno navodima revizije, zaključak drugostepenog suda o postojanju „uvriježenog mišljenja da se zapošljavanje na rukovodeće pozicije u javnim institucijama može ostvariti samo putem uticaja političkih stranaka“ nije arbitraran i proizvoljan. Takav zaključak ima činjeničnu osnov u nedvosmislenim javnim istupima predstavnika političkih stranaka nakon okončanja političkih izbora u Bosni i Hercegovini, u kojima se transparentno iznose detalji političkog dogovora o podjeli pozicija, pa i rukovodećih pozicija u javnim ustanovama.

³ „Službene novine F BiH“ broj: 26/16, 89/18, 23/20-Odluka US, 49/21, 103/22, 44/22 i 39/24

Tužiteljica je i po mišljenju ovog revizijskog suda dokazala u konkretnom slučaju postojanje tzv. „primarnih činjenica“ koje ukazuju na vjerovatnost kršenja prava na jednako postupanje, odnosno prava na nediskriminaciju.

Prvotuženi je u konkursnoj proceduri po javnom konkursu od 28.02.2020. godine prihvatio certifikat podnesen od strane drugotuženog, iako je isti izdat od strane neovlaštene organizacije, a nakon što je i nadležno ministarstvo potvrdilo da sporni certifikat nije validan, postupio suprotno jasnoj odredbi člana 33. stav 2. svoga Statuta i poništio javni konkurs od 28.02.2020. godine, umjesto da slijedeće kandidate sa rang liste razmotri za konačno imenovanje. Naime, članom 33. stav 2. Statuta prvotuženog propisano je da ukoliko Upravno vijeće vjeruje da principi i procedure imenovanja utvrđene Zakonom nisu ispoštovane ili da bi imenovanje bilo kojeg od kandidata s predložene liste s užim izborom dovelo do sukoba interesa, kandidati koji su rangirani kao slijedeći na listi s užim izborom biće razmatrani za konačno imenovanje. Za postupanje suprotno navedenoj odredbi Statuta prvotuženi nije ponudio uvjerljivo i razumno obrazloženje.

Drugotuženi je član SDA i ostvaruje kontakte sa predsjednikom Gradskog odbora SDA, članovi Upravnog odbora prvotuženog su članovi političke stranke sa kojom je SDA u spornom vremenskom periodu participirala u vlasti u Gradu Mostaru, tužiteljica nije član nijedne političke stranke i posjedovala je sve kvalifikacije za mjesto direktora prvotuženog.

Polazeći od navedenih utvrđenja drugostepeni sud je izveo pravilan zaključak da je tužiteljica sa stepenom pretežne vjerovatnoće dokazala da ju je prvotuženi nejednako tretirao po osnovu političkog uvjerenja odnosno pripadnosti političkoj stranci. U prilog tom zaključku ide i sam način na koji se prvotuženi suprotstavio tužbenom zahtjevu tužiteljice, pokušavajući tokom postupka dokazati da je i sama tužiteljica član SDA.

Kada žrtva diskriminacije sa stepenom pretežne vjerovatnoće dokaže činjenice na osnovu kojih bi sud mogao zaključiti da ju je tuženi nejednako tretirao na nekoj zabranjenoj osnovi, tada se teret dokazivanja prebacuje na tuženu stranu, koja je sa stepenom sigurnosti dužna uvjeriti sud da se različit tretman nije dogodio ili da se nije dogodio na zabranjenoj osnovi, odnosno da različit tretman ima legitiman cilj i da postoji proporcionalnost između preduzete radnje i posljedice.

Prvotuženi tokom postupka nije sa stepenom sigurnosti dokazao da se različit tretman nije dogodio ili da se nije dogodio na zabranjenoj osnovi koju je tužiteljica navela, odnosno da različit tretman ima legitiman cilj, te je drugostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo usvajajući tužbene zahtjeve za utvrđenje diskriminacije i naknadu nematerijalne štete zbog diskriminacije (član 2. stav 1. ZZD BiH u vezi sa članovima 8. stav 1. i 12. stav 4. Zakona o radu F BiH).

Revizija ne sadrži bilo kakve konkretne navode kojima se dovodi u pitanje pravilnost odluke o pravičnoj naknadi nematerijalne štete zbog diskriminacije. Pazeći po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava ovaj revizijski sud ocjenjuje da je dosuđena pravična novčana naknada nematerijalne štete u konkretnom slučaju proporcionalna i odvrćajuća te odmjerena uz pravilnu primjenu odredbi člana 200. ZOO u vezi sa članom 127. ZPP. Pri tome je ovaj revizijski sud, kao i drugostepeni sud, imao u vidu da pravo na nediskriminaciju predstavlja jedno od osnovnih ljudskih prava i

da se ono zapravo nalazi u osnovi svih drugih ljudskih prava i da se u konkretnom slučaju radi o direktnoj diskriminaciji, uslijed koje se tužiteljica u dužem vremenskom periodu osjećala poniženom.

Stoga je, na osnovu svega naprijed navedenog, primjenom odredbe člana 248. ZPP odlučeno kako je to navedeno u stavu drugom izreke ove revizijske odluke.

Pazeći po službenoj dužnosti na pravilnu primjenu materijalnog prava ovaj revizijski sud ocjenjuje da je odluka drugostepenog suda o tužbenim zahtjevima navedenim pod tačkama b) i c) stava prvog izreke rezultat pogrešne primjene materijalnog prava.

Prema odredbi člana 12. stav 4. Zakona o radu F BiH ako sud utvrdi da je tužba iz stava 2. ovog člana osnovana poslodavac je dužan radniku uspostaviti i osigurati ostvarivanje prava koja su mu uskraćena, te mu nadoknaditi štetu nastalu diskriminacijom.

Odredbom člana 12. stav 1. tačka b) ZZD BiH propisano je da je lice koje je izloženo bilo kojem obliku diskriminacije ovlašteno da podnese tužbu i traži da se izvrše radnje kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice (tužba za otklanjanje diskriminacije).

Tužiteljica je u ovom postupku u tužbi, pored zahtjeva za utvrđenje diskriminacije i zahtjeva za naknadu nematerijalne štete, postavila i zahtjev za otklanjanje diskriminacije, kojim je tražila poništenje cjelokupnog postupka po konkursu od 01.09.2020. godine, koji je objavljen 04.09.2020. godine, i Odluke prvotuženog od 28.08.2020. godine o poništenju konkursa od 28.02.2020. godine te da se shodno tome naloži prvotuženom da izvrši izbor između kandidata u konkursu objavljenom 28.02.2020. godine.

Nije sporno za ovaj revizijski sud da odluka poslodavca o poništenju javnog konkursa za imenovanje odnosno izbor direktora javne zdravstvene ustanove, nakon što je uložena prigovor na odluku o imenovanju direktora, može predstavljati sastavni dio, odnosno završni čin diskriminatornog postupanja poslodavca. U konkretnom slučaju restitucija odnosno otklanjanje posljedica diskriminacije bi se ogledala u omogućavanju da se u zakonito provedenoj proceduri po javnom konkursu od 28.02.2020. godine izvrši izbor direktora prvotuženog.

Međutim, tužiteljica tužbenim zahtjevom nije tražila poništenje konačne Odluke prvotuženog broj 1237/20 od 09.11.2020. godine kojom je drugotuženi, po konkursu od 01.09.2020. godine, imenovan za direktora prvotuženog na mandatni period od četiri godine počev od 10.11.2020. godine, pa u takvoj situaciji nije osnovan postavljeni restitutivni zahtjev tužiteljice.

Na osnovu izloženog valjalo je primjenom odredbe člana 250. stav 1. ZPP odlučiti kako je to bliže navedeno u stavu prvom izreke ove revizijske odluke.

Primjenom odredbe člana 397. stav 2. ZPP preinačena je i odluka o troškovima parničnog postupka te je prvotuženi obavezan da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.343,00 KM, pri čemu je ovaj sud imao u vidu da je tužiteljica kvantitativno i kvalitativno uspjela u sporu u procentu od 70%, a prvotuženi u procentu od 30%, te da ukupni troškovi tužiteljice iznose 3.330,00 KM, a da ukupni troškovi

prvotuzenog iznose 3.223,80 KM (70% od 3.300,00 KM = 2.310,00 KM; 30% od 3.224,00 KM = 967,00 KM; 2.310,00 KM-967,00 KM = 1.343,00 KM).

Predsjednik vijeća
Senad Mulabdić, s.r.